БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

№ 231

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 232 (8452) | 1957 оной октябриин 1, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөнэй долгиие улам хүсэтэйгөөр эбхэрүүлэе!

Ургасаяа түргэнөөр хуряажа, орооһо тарая, хартаабха, огородой эдеэ гүрэндэ тушааха, худалдаха түсэбөө сүм дүүргэе. Эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгэ хаажа абая!

Марксизм-ленинизмын бүгэдые илагша һургаалаар коммуиист бүхэниие зэбсэглэхэ

Манай республикын городууд-мүнөөдэрһөө, хүдөө нютагууд-октябриин 15-һаа эхилжэ партийна һуралсалай шэнэ жэл захал-.

Манай республикын партийна организаци үнгэрэгшэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгые урда жэлэйһээ нэгэ бага һайнаар эмхидхэ байна. Тиихэдээ коммунистичебайгуулалтаһаа пропагандын шаранги байһые, хооһоор сээжэлдэг, догматизм гаргадаг байдалые болюулха тушаа партиин XX съездын түүхэтэ заабаринуудые бэелүүлхэ талаар горьтойхон ажал ядаа гээшэ.

Экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд анхаралаа ехээр табидаг болоо. Тарбагатайн, Сэлэнгын, Кударын болон бусад хэдэн аймагуудта эмхидхэгдэһэн колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй экономическа семинарнууд амжалтатайгаар хүдэлжэ гараһан байна. Һуралсалай жэлэй туршада ойлгожо абаһан экономическа эрдэмынь даажа абаһан ажалаа зүбөөр хүтэлбэрилхэдэнь тэдэ хүтэлбэрилэгшэдтэ туһална. Тэдэнэр ажахыгаа бүри һайнаар мэдэжэ абаад, үлүү гарзануудые гаргангүйгөөр, ээзэн ёһоор хүтэлбэрилдэг, ажахын али нэгэн һалбариин экономическа талаһаа хэды шэнээн ашагтай байһые тоотаар тооложо үзэдэг боложо байнхай.

Зүгөөр, зарим экономическа семинарнуудта тодорхой экономико шудалха кружогуудта марксистска экономическа теориие гүнзэгыгөөр шудалангүйгөөр, миин үдэр бүриингөө ажалые хэлсэжэ орошодог ушарнууд гарадаг байгаа. Коммунистнуудай һуралсал эмхидхэлдэ, хүтэлбэрилгэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ ондоошье алдуу, дутуунууд гараһан байгаа. Тэдэнэй гол дутагдал гэхэдэ, партиин түүхэ шудалха кружогууд нилээд үсөөн болоһон байгаа. Мүн олон партийна организацинууд коммунистнуудай өөрөө даагаад һуралсаха ябадалые муугаар хүтэлбэрилдэг, тэдэндэ өөдэй туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй байба. Эдэ дутагдалнууд партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ сүм усадхагдаха, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин алдарта түүхые, марксистска философиие шудалха хэрэгтэ шухала анхарал табиха ёһотой.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ партийна комитедүүд ехэнхидээ һайнаар бэлдээ. КПСС-эй Советскэ, Октябрьска, Железнодорожно райкомууд партийна һуралсалай үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые, һуралсалай шэнэ жэлэй зорилгонуудые партийна эдэбхитэдэй районой суглаанууд дээрэ сентябрь һарада зүбшөөһэн байна. Удаань пропагандистнуудай семинарнуудые үнгэргэжэ, түрүүшын занятинуудта үзэхэ темэнүүдээр заабари тэдэндэ үгөө.

Агуухэ Октябриин 40 жэлэй алдарта ойн болохоһоо урдахана партийна һуралсалай шэнэ жэл эхилхэнь гээшэ. Тиимэһээ Октябриин социалистическэ революциин дүшэн жэлэй ойдо зорюулжа һаяхан хэблэгдэһэн КПСС-эй Центральна Комитедэй пропаганда болон агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай тезисүүдые политһургуулинуудай, кружогуудай, семинарнуудай, экономическа һургуулинуудай түрүүшын хэдэн занятинуудта үзэхэ хэрэгтэй болоно. КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй шиидхэбэриие политическэ гэгээрэлэй бүхы һуралсалда гүнзэгыгөөр шудалха шухала. Юундэб гэхэдэ, марксизм-ленинизмын һургаалай үзэгыень харад гээд лэ, удхыень, революционно диалектикыень ойлгодоггүй, марксизм-ленинизмын һургаалда нюдэ балайгаар хандадаг ушар ямар хойшолонгуудта хүргэжэ болохо байһаниинь июньскэ Пленумээр элирүүлэгдээ. Тиимэһээ тус Пленумэй тогтоол хадаа манай кадрнуудые марксистско-ленинскэ ёһоор хүмүүжүүлхэдэ угаа ехэ удхашанартай.

Партийна һуралсалай энэ жэлдэ коммунистнуудай экономическа эрдэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ урда мэтэ ехэ анхарал табигдаха байна. Промышленность болон барилгые хүтэлбэрилхэ хэрэг шэнэдхэн хубилгагдажа, захиргаанай Бурят-Монголой экономическа район байгуулагдаа. Энээнтэй дашарамдуулан манай республикын промышленностиин болон барилгын предприятинуудай хүтэлбэрилгые улам һайжаруулхын тулада Бурят-Монголой совнархоздо хүдэлмэрилдэг коммунистнуудай, бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй идейно-теоретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлгэдэ онсо анхарал табигдаха зэргэтэй болоно.

Манай парти өөрынгөө баатар габьяата хэрэгээр олон зоной дунда хүндэтэй болоһон, өөрынгөө зэргэдэ шэнэ гэшүүдые ходо абажа байдаг. Тиимэһээ залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ, тэдэниие хүдэлмэришэн ангиин, коммунистическэ хүдэлөөнэй алдарта түүхэтэй танилсуулан, дайшалхы революционно үзэлөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ ехэ удхашанартай.

Мүн комсомолшууд-залуушуулай һуралсал һайнаар эмхидхэжэ, идейнэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэхын тулада, тэдэнэй һуралсал хүтэлбэрилхынь тулада пропагандистнуудаар һайн бэлэдхэлтэй, дүрщэлтэй хүнүүдые томилхо хэрэгтэй.

Партийна гэгээрэлэй шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилжэ, коммунистнуудай комсомолшуудай, партийна бэшэ эдэбхитэдэй марксистско-ленинскэ бэлэдхэлые улам дээшэлүүлэе.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Металлургиин үдэр" гэжэ жэл бүриин һайндэр тогтоохо тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **тогтоохонь:**

Жэл бүри июль һарын гурбадахи воскресеньедэ «Металлургиин үдэрые» һайндэрлэхэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.

1957 оной сентябриин 28.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Хитадай Арадай Республика ошохоо мордобо

Хуули гаргаха тушаа һанамжа, дурадхалнуудые оруулдаг Союзай Соведэй комиссиин гэшүүн, КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь А. Б. Аристов түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци «ТУ-104» самолёдоор Москваһаа Пекин ошохоо сентябриин 28-да мордоо. Советскэ парламентаринууд Бүхэхитадай арадай суглаанай түлөөлэгшэдэй харюугай уряалаар Хитадай Арадай Республика ошобо.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд И. В. Абашидзе, Б. Ф. Аманова, К. Атаев, Ф. Ю. Ахмедова, И. И. Бережков, В. Р. Боянова, И. И. Булавас, А. П. Волков, Д. Искандаров, Ф. Карибжанов, И. Ф. Климов, П. С. Козланюк, В. И. Коротоп, А. Е. Кочинян, И. К. Лебедев, А. Г. Макридина, А. С. Маленкин, А. И. Мальцев, Р. Медетбеков; М. В. Паничева, З. Н. Сабитова, Е. П. Силина, Б. З. Танасевский, И. Г. Эйхфельд гэгшэд делегациин составта ороно.

Хитадай Арадай Республика соогуур айлшалһанайнгаа һүүлээр СССР-эй Верховно Соведэй делегациин гэшүүд нүхэд А. Б. Аристов (делегациие толгойлогшо), И. И. Бережков, В. Р. Боянова, Д. Искандаров; П. С. Козланюк, И. К. Лебедев гэгшэд ДРВ-гэй Национальна суглаанай уряалаар Вьетнамай Демократическа Республика ошохо юм.

СССР-һээ Хитадай Арадай Республикада байдаг Элшэн сайд П. Ф. Юдин делегацитай хамта Пекин ошохоо ябалсаа.

(ТАСС).

3000 пүүд тарая гүрэндэ худалдаба

Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бүхы арга боломжоёо зүбөөр хэрэглэжэ, гүрэндэ тарая тушааха түсэбөө сентябриин 24-дэ дүүргээд, түсэбһөө гадуур 3 мянган пүүд тарая гүрэндэ худалдаа. Мүнөө тарая худалдалга эндэ үргэлжэлһөөр.

Тарая хуряалгые богони болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ колхознигууд, механизаторнууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ. Тиигэжэ штурвальна С. Гурулёв, И. Оскорбин, трактористнууд И. Орлов, П. Смирнов гэгшэд эрхим ажалаараа суурхана. Илангаяа дүй дүршэл ехэтэй, үнинэй комбайнер Александр Михеевич Конёв эндэ шалгаран гарана. Нүхэр Конёв «С—6» комбайнаар үдэртөө 26—28 гектар тарая һайн шанартайгаар хадана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. (зүүн гарһаа) эрхим комбайнер А. Конёв, тракторист П. Смирнов. 2. Колхозой тоог дээрэ транспортёроор машинада тарая ашажа байна.

Д. Балдановай фото-текст.

САГ ХҮЛЕЭЖЭ БАЙХАГҮЙЛ

Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд тарая хуряалгада жэгдэрэн ороһоор һара шахуу болобо. Энэ үе соо аймагай зарим колхозууд һайн амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, Суулгын МТС-эй харьяата «Дружба» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Волохов) сентябриин 25-да тарая тушаалгаяа дүүргээ. Тус колхоз 5017 центнер тарая тушаагаа. Тэрэ тоодо 600 гаран центнер тарая худалдаа. Мүнөө энэ колхоз үрэһэ хүрэнгэ хаажа байна.

Тиигэбэшье аймагай бэшэ колхозуудта тарая тушаалга ехээр удаарна. Жэшээнь, тус МТС-эй харьяата Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Абламский) 5900 гаран центнер тарая тушааха уялгатай юм. Сентябриин 27 болотор оройдоол 2000 гаран центнер тараян тушаагдаа.

Энэ колхозой тарая хатаадаг машинань ажалланагүй. Тиимэһээ үдэртөө миил 20 гаран центнер тарая тушаадаг. Мүн энэ МТС-эй харьяата Калининай нэрэмжэтэ, «Илалта» колхозуудта тарая тушаалга аали нобшоор ябана. Калининай нэрэмжэтэ колхоз 4460 центнер тарая тушаахын орондо оройдоол 2000 гаран центнер тушаагаа. «Илалта» колхоз 3971 центнер тарая тушааха аад, 2500-гаад центнер тушаагаа. Эдэ колхозуудтахи тарая хатаадаг машинанууд эбдэржэ, удаан саг соо хүдэлөөгүй. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз иимэрхүү байдалтай.

Эндэхи 5 колхозууд хамтадаа 30-аад мянган центнер тарая гүрэндэ тушааха байһан аад, түсэбынь тарая тушаалгаар хахадлаашьегүй.

Гашейн МТС-эй харьяата колхозууд 48 мянган центнер тарая тушааха аад, мүнөө 20-ёод мянган центнер тарая тушаагаа. Эндэхи «Коммунизм» колхоз тарая тушааха түсэбөө 70 гаран процент дүүргээ. Гэбэшье, тарая хатаадаг машинануудынь дүүрэн хүсөөрөө ашаглагданагүй. Колхозой механизированнэ ехэ тоог дээрэхи «ВИСХОМ» түхэреэн сүүдхэ соо ажалланагүй, заримдаа һаатана. Сулхара гол дээрэхи 1-дэхи, 2-дохи тараян ажалай бригадануудай тоог дээрэ ажалай эмхидхэлэй һулаар табигдаһан дээрэһээ 5 мянган центнер тараян сэбэрлэгдээгүй хэбтэнэ. Энэ колхоз сүүдхэдээ адагынь 600—700 центнер тарая сэбэрлэжэ хатааха аргатай. Юуб гэхэдэ, колхоздо 2 «ВИСХОМ», 1 «Кузбасс» сушилканууд хүдэлдэг. Теэд эдэ машинанууд бүтээсэ багатайгаар ашаглагдана. Үдэртөө 400—500 центнер тараян тушаагдана.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ 14 мянган центнер тарая тушааха уялгатай. Колхозой 6-дахи бригадын тоог дээрэ нилээдгүй ехэ тараян сугларшанхай. Энэ бригада 2100 центнер үрэһэнэй тарая гүрэндэ тушааха аад, сентябриин 27 болотор оройдоол 800 гаран центнер тарая тушаагаа.

Бригадада тарая нара һалхинда хатааха түхеэрэлгэнүүд хүсэд хэгдээдүй дээрэһээ тарая тушаалга удаарuулагдана. Эндэ байһан «ВИСХОМ» машина хаанашье хэрэглэгдэнэгүй. Колхозой ондоо бригадануудһаа тараян асарагдажа хатаагдахаар байгаа. Теэд энээниие колхозой правлени анхаралдаа абадаггүй. Тиимэһээ мүнөө Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тарая тушаалгаар ехэ гээгдэлдэ оронхой.

Тарая тушаалгаар тус МТС-эй харьяата «Путь Ленина», Булганинай нэрэмжэтэ колхозууд ехээр гээгдэжэ ябана. Эдэ колхозууд тарая тушааха түсэбөө 20-ёод процент тухай дүүргэнхэй. Илангаяа «Путь Ленина» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Иванов) гүрэндэ тарая тушааха түсэбөө дүүргээгүй байһаар.

Хонхолойн МТС-эй харьяата Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 2 «ВИСХОМ», 1 «Кузбасс» ажалладаг юм. Теэд, тэдэнэй бүтээсэнь бага. Эндэ сүүдхэдээ оройдоол 200-гаад центнер тараян тушаагдана. Гэхэ зуура, эндэ 600—700 центнер тараян хатаагдаха аргатай. Энэ колхозой 1-дэхи, 2-дохи бригадын тоог дээрэ комбайнай бункерһаа асарагдаһан тараян саг соогоо сэбэрлэгдэжэ хатаагданагүй. Мүнөө тэрэнь халажа, гутажа байна. Мүн тус МТС-эй харьяата «Победа», Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудта тарая тушаалга эмхигүйгөөр ябуулагдана. Эдэ колхозууд тарая тушаалгаяа оройдоол 40 гаран процент дүүргээ.

Аймагай колхозуудта тарая тушаалгын хангалтагүйгөөр ябажа байһанай нэгэ шалтагааниинь юуб гэхэдэ, колхозуудай правлени, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгые шамдуулха тушаа хэмжээ абанагүй. Колхозуудай тоогууд дээрэ ажалай эмхидхэл һулаар табигданхай. Гадна, партиин айком, аймгүйсэдкомой түлөөлэгшэд тарая хуряалгын үедэ колхоз бүхэндэ ябахаар томилогдоһон аад, биратай юумэ хэнэгүй.

Хэрбээ аймаг соо тарая хатаадаг бүхы машина зэмсэгүүдынь дүүрэн хүсөөрөө ашаглагдаа һаа, аймагай колхозууд сүүдхэдээ адагынь 6—7 мянган центнер тарая тушааха аргатай. Теэд мүнөө оройдоол 3—4 мянган центнер тараян тушаагдана. Зарим үдэрнүүдтэ 2 мянган центнер тушаагдадаг ушар бии. Мүн аймаг соо 20 гаран мянган гектар тараян амяарлан хадагдаад, ехэнхиинь поли дээрээ хэбтэнэ.

Дутагдалнуудаа дары зайсуулжа, эдэ үдэрнүүдтэ тарая хуряалга, тушаалгаяа, сүм дүүргэхын тулада, аймагайхид яаралтай хэмжээ абаха зэргэтэй.

Т. Гармаев, манай корр.

АЙМАГ СООГОО ТҮРҮҮЛБЭ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (телефоноор абтаба). Байгша оной сентябриин 23-да «Октябрь» колхоз гүрэндэ тарая тушааха түсэбөө аймаг дотороо түрүүлжэ дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур тарая тушаажа эхилэнхэй.

Энэ колхоз түсэбһөө гадуур 2000 центнер тарая гүрэндэ худалдахаар хараалаанхай.

Мүн XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз тарая тушааха түсэбөө дүүргэжэ, гүрэндэ худалдажа байна.

Н. Цыбенов, манай корр.

Торхонууд соо силос дарана

Яруунын аймагай «Улаан Яруу-на» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Батомунко Цыдыпов) дүрбэдэхи жэлээ газар дээрэ модон торхо гэрнүүдые бариад, силос дарадаг байна. Эндэ силосэй траншей, башни гэхэ мэтэ юумэн харагдахагүй. Яахадааб гэхэдэ, Яруунада нүхэ малтажа, силос дарахада газар дорохи уһан силосэй нүхэн руу орожо гутаадаг байгаа юм. Энэ ушарые хараадаа абажа, колхозой хүтэлбэрилэгшэд 80 тонныи багтаасатай модон торхонуудые газар дээрэ бариад, силос дарадаг. Энэнь траншей, нүхэнүүдые малтагшада орхидоо һураггүй үнэгүйшье, иигэжэ дарагдаһан силос гутадаггүй, амта шэмэтэйшье байдаг.

В. Николаева.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Яхадай түүхэшэдэй шэнэ номууд

ЯКУТСК. (ТАСС). Эндэ наукын кандидадууд Ф. Г. Сафроновой «Яхад—17-18 зуунжэлдэ», Г. Г. Макаровай «Якутска АССР-эй бии бололго» гэһэн номууд хэблэгдэн гаргагдаба. Яхадта совет засагай тогтоогдоһон тухай», «Советскэ үеын «Яхадай түүхээр бэшэгдэһэн очеркнууд» болон бэшэ олон номууд хэблэгдэжэ байна.

Мянга табан зуун үрхэтэ айл нүүжэ ерэбэ

СЕМИПАЛАТИНСК. (ТАСС). Үдэр бүхэндэ шахуу областиин колхозууд ба совхозуудта шэнэ үрхэтэ айлнууд нүүжэ ерэнэ. Эдэнэр Белоруссиһаа, Украинаһаа, Молдавиһаа, Российска Федерациин олон районуудһаа нүүжэ ерэдэг юм. Шэнэ ба боро газарай элдүүрилэгдэжэ эхилһэнһээ хойшо областиин тосхонууд болон айлнуудта 1500 үрхэтэ айл нүүжэ ерэһэн юм. Тэдэнэр бултадаа гүрэнһөө, мүн колхозһоо тэдхэмжэ абаад, шэнэ газартаа һайнаар хүдэлжэ байна.

Огородой эдеэн өөһэдтэнь хүрэхөөр абтаба

ЧИТА. (ТАСС). Областиин колхозууд ба совхозуудта мүнөө жэлдэ хартаабхын ургаса һайн байба. Энэ жэлдэ нэгэ хахад дахин ехээр хартаабха таригдаа.

Байгалай үмэнэ капуста, морковь, огородой бусад эдеэн баһал һайнаар ургаа. Чита, Байгалай үмэнэхи бусад городууд болон тосхонууд хартаабха, мүн огородой бусад эдеэ урдань ондоо областьһоо асардаг байгаа һаа, мүнөө тэндэхи колхозууд ба совхозуудайнь тариһан овощь бултандань бүрин хүртэхэ байна.

Омско область. Калачинска районой В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ кукуруза һайнаар ургуулаа. Кукурузын эшэ 3 метр утатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ Г. А. Шашко (зүүн гарһаа), бригадир Н. И. Сенков кукурузаяа үзэжэ байна.

Эхэнэр-коммунистнуудай зүблоон болобо

Агуухэ Октябриин социалистическэ революцида, түрүүшын жэлнүүдтэ советскэ байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан эхэнэр—коммунистнууд болон эхэнэрнүүдэй дунда хүдэлһэн партиин бусад хүдэлмэришэдэй зүблөөн КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай конференц-залда сентябриин 20, 21-нэй үдэрнүүдтэ болобо. Тус зүблөөндэ урдын коммунистканууд А. В. Померанцева, В. П. Лебедева болон бусад—хамта дээрээ 150 хүн сугларба. Ороной хэдэн нютагуудта, тэрэшэлэн, Москва, Ленинград, Иваново, Орехово-Зуево, Дунда Ази, Бурят-Монголдо революционно хүдэлмэри эсэшэ сусашагүйгөөр эдэнэр ябуулһан байха юм.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиумдэ эльгээхэ амаршалгые үнинэй коммунистнууд нэгэн һаналаар батлан абаба.

Шэнэ ургасын свёклоһоо зургаа миллион пүүд сахар абтаба

ВИННИЦА. (ТАСС). Уладовска сахарна заводой коллектив сахар абалгаар сентябриингаа түсэбые Винницкэ сахаротрестын предприятинууд сооһоо эгээл түрүүлэн дүүргэбэ. Һарын дүүрэтэр тус предприяти олон мянган пүүд сахар түсэбһөө гадуур үгэхэ юм.

Винницкэ экономическа районой сахарна заводууд свёклын шэнэ ургасаһаа 6,5 миллионһоо дээшэ пүүд сахар абаба. Энэнь нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 2 миллион пүүдээр ехэ.

СОВЕТСКЭ БАЙГУУЛАЛТА

Соведүүдэй эмхидхэхы үүргые дээшэлүүлхэ

Совет засагай тогтоhонhоо хойшо дүшэн жэлэй алдарта ой уданшьегүй болохонь. Соведүүдэй засаг гээшэ олон миллион ажалшадай социализмда орохо өөhэдынь олоhон үнэн сэхэ зам байhан туладаа илагдашагүй гэhэн ленинскэ тобшололой сэсэн мэргэниие Совет гүрэнэй бүхы түүхэ домог гэршэлнэ.

СССР-эй политическэ үндэhэ hуури болохо ажалшадай депутадуудай Соведүүд ажалшадай бүрин эрхэтэ засаг түрэ байхаhаа гадна, совет гүрэн доторхи социалистическэ демократизмын түшэг тулгуури болоно.

Ажалшадай Соведүүдэй депутадууд болгон өөрынгөө эрхим хүбүүд, басагадые манай арад hунгадаг. Ажалай үүсхэлшэд, түрүү хүдэлмэришэд, колхозууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, интеллигенциин түлөөлэгшэд—арад зоной найдабариие бодото хэрэг дээрэ бэелүүлжэ шадахаар эрхимэй эрхим хүнүүд депутадууд болгон hунгагдадаг бшуу.

Ажалшадай депутадуудай Соведүүд өөрынгөө олон тоото комиссинуудай, комитедүүдэй болон бэшэ эмхинүүдэйнгээ хүсөөр гүрэнэй хүтэлбэридэ бүхы арад зониие хабаадуулна. Хүтэлбэрилхы ажалдаа арад зониие хабаадуулаад, тэдэнэй хүсэл бодолые хэрэглэн элсүүлжэ шадаад байхадаа Соведүүдэй нэрэ хүндэ, дүй дүршэл дээшэлдэг байна.

КПСС-эй XX съездын болон ЦК-гэй февральска Пленумэй шиидхэбэринүүд ажалшадай Соведүүдэй эрхые үргэдхөө, тэдэнэй материальна база hайжаруулха хэмжээнүүдые хараалаа. Коммунистическэ парти, Советскэ правительство арадай ажахын болон соёл культурын хүгжэлтэдэ Соведүүдэй онсо шухала үүргэтэй байhаниие тэмдэглээ.

Бурят-Монголой АССР-эй нютагай Соведүүдэй сессинүүд ехэнхидээ Конституцяар (үндэhэн хуули) заагдаhан саг болзор соо зарлагдадаг. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын, Кяхтын, Прибайкальска, Сэлэнгын аймагуудай сомоной Соведүүд саг болзор соогоо сессинүүдээ зарлана. Гэхын хажуугаар тогтоогдомол саг болзор соогоо сессинүүдээ зарладаггүй Соведүүд республика дотор бии. Энэ жэлэй эхинhээ Зэдын аймагай сельскэ, сомоной 7 Соведүүдэй зургаакиинь саг болзор соогоо сессинүүдээ зарлаагүй. Мүн Закаменай, Ториин аймагуудай нютагай Соведүүд баhал болзорhоонь хожомдуулжа сессинүүдээ зарлана. Соведүүдэй сессинүүд арадай ажахын болон соёл культурын гол шухала асуудалнуудые хэлсэхэдээ, «олоороо хэлсэhэн үгэгүй, оолёор сабшаhан өөгүй» гэhэндэл hайн шиидхэбэринүүдые гаргадаг, алдуунуудые айхабтар хурсаар шүүмжэлдэг, ажалшадай бодол hанамжануудые бодото хэрэг болгодог байна бшуу.

Ажалшадай байдалые hайжаруулха хүдэлмэридэ Бичурын аймагай нютагай Соведүүд анхаралаа ехээр табидаг байна. Үнгэрэгшэ жэлэй туршада, тус аймаг дотор колхозниигуудта 350 гэр, хүдэлмэришэд болон албахаагшадта хубиин мэдэлэй 50 гэр болон пекарни, электростанци, гостиница, сахарай заводто шэнэ клуб гэхэшэлэн олон тоото культурно-ажаhуудалай гэр байранууд баригдаа. Хэлхеэ холбооной аймагай конторын, аптекын, дунда hургуулиин орохо байшангууд, Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо Культурын ордон, үхибүүдэй 3 ясли болон зуун механизаторнуудые багтааха хамтын байра баригдажа дүүрэхэнь.

Колхозуудта гэр байра барилга ехээр үргэдөө. XIX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо 150 гэр hаядаа бодохонь. Эдэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Совет ехэхэн үүргэ дүүргээ.

Кяхтын аймагай Усть-Кяхтын сельскэ Совет бригада бүхэнэй, фермэ бүхэнэй ажал хүдэлмэриие hонирхожо, малай тоо толгойе олошоруулха, үүлтэр hайжаруулха, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхарал табидаг байха юм. Усть-Кяхтын колхозууд эрхим бэлэдхэлтэйгээр хабарай тарилга хэжэ, түсэбөө—ороohото культуранuудаар —103 процент, хартаабхаар —130 процент, кукурузаар — 124 процент дүүргээ hэн. Мүн мал ажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө тус Соведэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулдаг байhаниинь эдэ тоонуудhаа элирэн тодорно гэбэл: харьяата колхозуудтань эбэртэ бодо малай тоо толгой нёдондонойхиhоо 13 процент, hooho абалга 31 процент, hү hаалга 74 процент дээшэлээ.

Республика доторхи сельскэ болон сомоной Соведүүдэй хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ 1957 оной хоёрдохи кварталда Усть-Кяхтын сельскэ Совет илаа гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тоолобо.

Соведүүдэй дэргэдэхи саг үргэлжын комиссинууд дээдэ зургаануудай гаргаhан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ гүйсэдхэхэ комитедүүдтээ ехэ туhаламжа үзүүлдэг. Жэшээнь, Улан-Удэ городой Железнодорожно районой Соведэй саг үргэлжын комиссинууд ажалшадай эдэбхиие шадамараар дэмжэнэ. Арадай гэгээрэлэй асуудалаар хүдэлдэг комисси (түрүүлэгшэнь 67-дохи hургуулиин багша Византийская В. П.) районой Соведэй болон тэрэнэй гүйсэдхэхэ комитедэй шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые ходо шалгажа байдаг, hургуулиин наhанай үхибүүдые hуралсалда хабаадуулхын түлөө оролдодог, hуралсалай-хүмүүжэлгын хүдэлмэриие hайжаруулгада нүлөөлдэг байха юм.

Зэдын аймагай Зэдын сельскэ Соведэй саг үргэлжын комиссинууд бараг hайнаар хүдэлнэ. Хүдөө ажахынь комисси бүри hайн жэшээ харуулдаг. Тэрэ Соведэй культурно-ажаhуудалай комисси Лапшиново, Баян тосхонуудта суглаа зарлажа, тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохые уряалhан байгаа. Тиихэдэнь, ажалшад тэрэ үүсхэлые халуунаар угтажа, тосхонуудаа яhала гоё болгоо. Зэдын сельскэ Соведэй худалдаа наймаанай комиссиин хүдэлмэриие мүн лэ магтахаар. Нютагай Соведүүдэй гол түлэг зорилгонуудай нэгэниинь — депутадууд болон ажалшадай хоорондохи бата бэхи барисаан болоно бшуу. Улан-Удэ городой Соведэй депутадууд өөhэдынгөө hунгагшадтай халуун хани барисаатай. Тэдэнэр ажалшадай байра байдалые hайжаруулхын түлөө оролдодог. Бурмонкоопсоюзай автобазын шофер депутат Н. Ф. Ширяев өөрынгөө hунгагшадта уhанай провод хэхэдэнь туhалаа, Воровскиин нэрэмжэтэ үйлсын 10 номерой ограда соо арюун сэбэр болгохо хэрэгые өөрөө хүтэлбэрилөө.

Тэдэнэр ажал тухайгаа hунгагшадай урда тоосоогоо хэжэ гуримшанхай. Нёдондо жэлдэ манай республика доторхи Соведүүдэй депутадуудай 90 процентнь ажалшадай урда тоосоогоо хээ.

hүүлэй үедэ Тарбагатайн, Зэдын аймагуудай нютагай Соведүүд сессинүүдээ Конституцяар хараалагдаhан саг болзор соонь үнгэргэнэ гэхын хажуугаар, Яруунын, Заиграйн болон Хэжэнгын аймагуудта энэ заабариие хүсэд дүүргэдэггүй зандаа.

Манай нютагай Соведүүд хүдэлмэреэ эрид hайжаруулжа, Агуухэ Октябриин алдарта ойе угтаха байhандань дамжаггүй.

В. Нижечек.

Тоhо, мяха ехээр абахын түлөө

Малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлжэ, hү, тоhо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула Яруунын аймагай «Победа» колхозой малшад, hаалишад шанга тэмсэл хэнэ.

Колхозой «Хандир» гэжэ гүүртын hаалишад үнеэн бүриhөө 1200—1300 литр hү hааха уялга абаhан аад, тэрэнээ үлүүлэн дүүргэбэ. Жэшээнь, эрхим hаалишан Цырендулма Будаева даажа абаhан 20 үнеэн бүриhөө ажахын жэлэй туршада 1250 литр hү hааха уялгатай байhан аад, 1360 литр hааба. Мүн hаалишан Намжилма Сампилова hайн дүн туйлаа. Энэ hаалишан даажа абаhан 20 үнеэнhээ 20 тугал абажа, тобир тарганаар тэнжээгээд, үнеэн бүриhөө 1400 литр hү hааhан байха юм. Дүршэлтэй hаалишан нүхэр Сампилова даажа абаhан үнеэдhээ хамта дээрээ 28 мянган литр hү hаагаа бшуу.

В. Дерюгина.

Уялгаяа заатагүй дүүргэхэбди

Агуухэ Октябриин дүшэн жэлэй ойе ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө мүрысэжэ, бидэ Ториин аймагай «Заветы Ильича» колхозой hаалишад үнеэдhээ hү ехээр hаахые оролдонобди.

Колхозой хоёрдохи гүүртэдэ би ахалагша hаалишаар хүдэлнэб. Манай гүүртын hаалишад hү hаалгаар колхоз дотороо яhала hайн туйлалтатай. Гүүртэ дээрэ 4 хүн хүдэлнэбди. Бултадаа 900 — 1200 гаран литр hү үнеэн бүриhөө hаагаабди. Тэрэниие дунда зэргээр үнеэн бүридэ абахада мянгаад литр болоно.

Гүүртымнай hаалишад үнеэн бүриhөө 1200 литр hү hааха уялгатай. Тэрэнээ дүүргэхэ арга боломжо манда бии. Жэлэй эсэс хүрэтэр 3 үлүүтэй hара үлөө. Энэ үе соо нилээд hүн hаагдаха. Би өөрөө үнгэрhэн 8 hара соо үнеэн бүриhөө 1245 литр hү hаагаад байнаб. Бусад hаалишадни мянгаад тойрон литр hаанхай.

hүүлэй үедэ hү hаалга нэгэ бага дээшэлээ. Август hарада голой эхин өөдэ, hобхоншог үбhэтэй, дээрэ газарта байхадаа үнеэдhээ hү hаалга татад гээ hэн. Мүнөө үбэлжөөн шадараа буужа, кукурузын hуури, хэнзэ ногоон дээрэ ябахадаа 50—60 литр hүн ехээр абтадаг болоо.

Абаhан уялга, үгтэhэн даалгабари заатагүй дүүргэгдэхэ.

Б. Тарбаева, «Заветы Ильича» колхозой ахалагша hаалишан.

1917 — 1957 Октябриин туг доро

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин үдэрнүүдтэ Питер болон Москва хотонуудай ажалша олониитын жагсан бодоод байhые харуулhан зурагууд эндэ толилогдобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Смольный үүдэндэ. 1917 он.

Улаан Гвардиин харуулшад Смольный үүдэндэ хүнүүдэй табилга шалгажа байна. 1917 оной октябрь.

Москвада эхилhэн Соведүүдэй заседанинуудай түрүүшын үдэр газетэнүүд тараагдажа байна. 1917 он.

ТАСС-эй фотохронико.

„Агитаторай блокнодой“ ээлжээтэ номер

КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таhагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ 18-дахи номер хэблэлhээ гараба.

Жаяг заршам шангаар сахилга — ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлаха эшэ үндэhэн мүн гэhэн статья «Хөөрэлдөө хэхэ материалнуудай» бүлэгтэ толилогдобо. «Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ колонизаторнуудай хэжэ байhан булимтархы ябуулга» гэhэн статья нүхэр Николаев бэшээ.

«Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойдо» гэhэн бүлэг соо «Советскэ засагай тогтоhонhоо хойшонхи 40 жэл соо совет арадай туйлаhан угаа ехэ илалтанууд, тоо, баримтанууд» толилогдоо.

«Хөөрэлдөө хэхэдээ хэрэглэхэ» гэhэн бүлэг соо «Шэнэ газар элдүүрилхын түлөө тэмсэл—ороohо таряанай түлөө тэмсэл мүн» гэhэн тоо ба баримтанууд толилогдонхой.

«Агитационно хүдэлмэриин дүй дүршэл» гэhэн бүлэг соо «Агитатор фермэ дээрэ» гэжэ КПСС-эй Прибайкальска айкомой пропагандист нүхэр Х. Нильцыгаевай статья, «Красный опытник» колхоз хайшан гээд hү ехээр hаадаг болооб» гэжэ М. Сосовой статья толилогдонхой.

Тиихэдэ «Агитаторта туhаламжа» гэhэн hүүлшын бүлэг соо «1957 оной октябрь hара соо хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ темэнүүд» заагдаhан байна.

КНР-эй АЛДАРТА ОЙ

Мүнөөдэр агуухэ хитад арад Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаhанhаа хойшо наймадахи ойн үдэрые hайндэрлэжэ байна.

Бүхэдэлхэйн түүхэдэ, мүн тэрэшэлэн хитад арадай түүхэтэ хуби заяанда шиидхэхы нүлөө үзүүлhэн Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин дүшэн жэлэй ойн ойртожо байhан үеэр Хитадай арадай-демократическа гүрэн байгуулагдаhанhаа хойшо юhэдэхи жэлээ угтажа байна. Хитадай Коммунистическэ парти хитад арадай эрхэ сүлөөтэ, шэнэ байдалай түлөө, социализмын түлөө тэмсэлээ хододоо Октябриин революцитай нягтаар холбодог байгаа.

«Имагтал Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин замаар ябажа, манай хитад арад мүнөөнэйнгөө илалта болон амжалтануудые туйлаа,—гэжэ нүхэр Мао Цзе-Дун хэлэhэн байна.—Хитадай революци Октябриин социалистическэ революциин үргэлжэлэл мүн гэжэ хитад арад хэзээдэшье тоолодог, энээгээрээ тон ехээр омгорходог».

Хитад арад Октябриин революциин гаргаhан замаар ябажа, Хитадай Коммунистическэ партиин ударидалгаар бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай, асари ехэ амжалта туйлаа.

Хитадай социалистическэ революци шиидхэхы илалта туйлаа, национальна ба социальна сүлөөрэлгынгөө түлөө хитад арадай баатарлиг тэмсэлэй шухалын шухала үрэ дүн иимэ байна. Хитадта социалистическэ революциин илалта 1917 оной октябрьhаа хойшо бүхы дэлхэйн түүхэдэ болоhон эгээн онсо шухала событи мүн.

Хитадай хүдөө ажахыда, кустарна промышленностьда, мүн капиталистическэ промышленностьда ба худалдаа наймаанда социалистическэ хубилалтануудые бэелүүлhэнэй ашаар социалистическэ зөөри городтошье, хүдөө тосхонуудташье диилэнхи ехэ hуури эзэлдэг болоо. Орон дотор гаргагдадаг валовой продукциин ниитэ хэмжээн соо мүнөө капиталистическэ предприятинуудай ба үмсэ олзоборишодой гаргадаг продукци оройдоо 1,3 процентнь болоно. Социалистическэ промышленность үргэнөөр хүгжэжэ байна: хэрбээ арадай революциин илахын урда тээ ороной арадай ажахын гаргадаг бүхы продукци дотор промышленность оройдоо 17 процентыень эзэлдэг байhан hаа, 1957 оной эсэстэ 42,1 процентдэ хүрэхэнь.

Үмсэдэ хамаата үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые социалистическэ зөөри болгохо гэhэн орёо бэрхэтэй зорилгоёо хитад арад гол түлэб бэелүүлээ. Ингэжэ Хитад дотор пролетариат ба буржуази хоёрой зүрилдөөн гол түлэб усадхагдажа, хэдэн мянган жэлдэ тогтонижоhон ангиин дарлалтын системэ үгы хэгдэжэ, гол түлэб социалистическэ ниитын байдал зохёогдоо.

Колонизаторнуудай гэмээр Хитад экономическа талаараа эгээн хүгжэнги оронуудhаа зуун жэлээр гээгдээ. Хитад дотор эзэрхэжэ байhан гадаадын капитал ороной үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөлгэдэ hаад ушаруулдаг, тэрэнэй экономическа гээгдэлые улам гүнзэгырүүлхые оролдодог байгаа. Хитадhаа шэрэм, түмэрэй үлээдэhэн газааша гаргагдадаг байhан юм. Гэхэ зуура, эндэхи түмэр замууд газаа тээhээ асарагдаhан рельснүүд дээр баригдадаг байгаа. Хитадай түмэр замуудаар 200 гаран маркын паровозууд ябадаг аад, тэдэнэй нэгэниинишье эсэгэ ороной заводуудай тэмдэггүй байдаг бэлэй. Хитадай фабриканууд өөhэдынгөө хүсөөр зуруулшье хэжэ шададаггүй hэн. Юуб гэхэдэ, зуруулай тархи хэхэ химикадууд хилын саанаhаа асарагдадаг байгаа.

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдахада хитад арадай урда тон орёо, түүхэтэ зорилго табигдаа—национальна экономикын колониальна шэнжэ шанарые богони болзор соо усадхажа, мүнөөнэй комплексно промышленность байгуулха хэрэгтэй болоо hэн.

1953 ондо хитад арад түрүүшынгээ табанжэлэй түсэбые бэелүүлжэ эхилhэн байна. Энэ хугасаа соо орониие социалистическэ ёhоор индустриализацилгын эхин hуури табиха хэрэгтэй байгаа. Түрүүшын табанжэлэй турша соо КНР-тэ 800 гаран томо промышленна объектнүүд баригдажа эхилhэн байна. Тэрэнэй 200 гараниинь Советскэ Союзай туhаламжаар баригдажа байhан аргагүй шухала предприятинууд болоно.

Хитадай түрүүшын табанжэл соо промышленность түргэнөөр хүгжэнэ. КНР-эй Гүрэнэй статистическэ управлениин мэдээсэл соо заагдаhанай ёhоор промышленна продукци (кустарна ба кооперативна продукци оруулангүйгөөр) үйлэдбэрилхэ 1956 оной түсэб 109 процент дүүргэгдэhэн байна юм. Тиихэдэ табанжэлэй түсэбөөр 1957 ондо гэжэ хараалагдаhан промышленна үйлэдбэрилгын түсэб үлүүлэн дүүргэдээ.

Арадай революциин илахын урда тээ Хитадта жэл соогоо 1 миллион тонноhоо дээшэ бэшэ булад үйлэдбэрилэгдэдэг байгаа. Харин 1957 ондо Хитадай металлургнууд орондоо 5 миллион шахуу тонно булад үгэхэ байна.

1956 ондо Хитадай промышленность 1200 гаран зүйлэй шэнэ продукци гаргадаг болоо. Тэдэнэй тоодо реактивна самолёдууд, ашаанай автомобильнууд, паровой турбинанууд, автоматическа ба хахад автоматическа станогууд, бүд нэхэдэг станогууд, мостовой болон башенна кранууд, паровой балтанууд, агаарай компрессорнүүд, хүсэ ехэтэ трансформаторнууд, гидротурбинанууд, орёо нарин приборнууд, таряа хуряадаг комбайнууд болон бусад олон зүйлнүүд ороно.

Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ 89 шэнэ заводууд ба фабриканууд ашаглалгада оруулагдаа, 1747 метр түмэр зам баригдаа.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин талааршье ехэ амжалта туйлагдаhан байна. 1956 ондо хёо боложо, хүдөө ажахыда ехэ гарза хохидол ушаруулаашье hаань, орон дотор 184 миллион тонно гэхэ гү, али 1955 онойхидо орходоо 4,4 процентээр ехэ ороoho таряан абтаhан байха юм.

Промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургаhанай ашаар табан жэлэй турша соо хитад арадай материальна болон культурна ажабайдал нилээд hайжараа.

Хитадай Арадай Республикын табанжэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ, Хитад орон социалистическэ индустриализацилгын, экономико ба культураяа хүгжөөлгын замаар ехэ алхам саашадаашье хэхэ гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд харуулна.

Шэнэ, социалистическэ общество байгуулгадаа хитад арад ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа гарана.

1956 оной hүүл багаар, 1957 оной эхеэр КНР-эй городууд болон хүдөө нютагуудта экономическа бэрхэшээлнүүд тохёолдоhон байна.

Хүн зоной дунда идейно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэреэ нютагуудтахи партийна организацинуудай hүүлэй жэлнүүдтэ hуладхаhан ябадал энэ бэрхэшээлые бүри гүнзэгырүүлhэн байха юм. Партийна организацинуудай, мүн гүрэнэй органуудай ажал-ябуулгадахи дутуу дунданууд хадаа хитад арадые социализм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ саашаданъ нягтаар эмхидхэн жагсааха хэрэгтэ hаад ушаруулhан байна. Иимэ оршон байдалда Хитадай Коммунистическэ парти VIII съездынгээ заабариин ёhоор 1957 оной майhаа эхилээд, хүдэлмэриингөө арга дүршэлые гуримшуулхын түлөө тэмсэл дэлгэрүүлээ.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлжэ, оронойнгоо ажабайдалай бүхы hалбаринуудта хүдэлмэреэ hайжаруулха, социализм байгуулгада hаад ушаруулдаг ябадалые усадхаха талаар партида туhалхыень уряалжа, компарти хитад арадта хандаhан байна. Хитадай ажалшад партиингаа энэ уряае халуунаар дэмжэжэ, социалистическэ байгуулалтые хүтэлбэрилгэ hайжаруулха тушаа олон дурадхал оруулhан байха юм.

Хитадай Коммунистическэ партиин эмхидхэhэн энэ тэмсэлые эндэхи буржуазин баруунай үзэлтэн хадаа арад зондо харша зорилготойгоор хэрэглэхэ гэжэ шиидэhэн байна. Тэдэнэр Коммунистическэ партида, социализм байгуулха гэhэн тэрэнэй политикада эсэргүүгээр тэмсэжэ, социалистическэ туйлалтануудые усадхахын ба капитализмда hөөргөө тэхэрихын зорилгоор орон дотор эгээн шухала позицинуудые булимтаран абаха эрхэ нүхэсэл бии болгохо гэжэ эрмэлзэhэн байгаа. Буржуазин баруунай үзэлтэн хүдэлмэришэн ангиин ба коммунистическэ партиин хүтэлбэрилгэдэ эсэргүүгээр, социалистическэ революцида ба тэрэнэй туйлалтануудта эсэргүүгээр тэмсэжэ ороо. Гэбэшье, тэдэнэр ехээр эндүүрhэн байна. Тэдэнэр өөhэдынгөө хүсые тон дээгүүр сэгнээд, олониитэ хүдэлмэришэн, таряашанай ба интеллигенциин мэдэрэлэй тон ехээр ургаhан ябадалые тоогоогүй байшоо. Социализмда эсэргүү эл ябуулганууд үргэн олониитэ хитад арадай зүгhөө эрид шанга сохилго абана. Хитадай хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци социализм байгуулха хараа шугамые бүрин hэн дэмжэжэ байhан тухайгаа, Хитадай Коммунистическэ партида бүрин этигэжэ байhанаа мэдүүлнэ.

Хитадые гадаадын империалистнуудай эзэмдэжэ ба дээрмэдэжэ байдаг саг тэхэрилтэгүйгөөр ошоо ошоо. Мүнөө Хитад бэеэ даанхай агуухэ гүрэн болонхой.

Колониализмын дарлалтаhаа хэтэдээ hалаhан арадай Хитад колониальна оронуудай арадуудта тон ехэ хүндэтэй болоо. Баатарлиг хитад арадай агуухэ жэшээ хадаа гадаадын дарлагшадта эсэргүү, национальна бэеэ даанхай ба сүлөөтэ байдалайнгаа түлөө шэн зоригтой тэмсэлдэ колонинуудай арадуудые зоригжуулна.

Советскэ Союзтай, эб найрамдалда дуратай бүхы оронуудтай хамта мүр мүрөө ниилүүлэн ябажа, Хитадай Арадай Республика эб найрамдал ба бүгэдэниитын аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө эсэшэгүйгөөр эрид шууд тэмсэнэ. Арадай Хитадай улам батажажа байhан хүсэ шадал хадаа Дурна Зүүн зүгтэ, Азида ба бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэрэгтэ найдамтай түшэг тулгуури болоно.

Хитадай Арадай Республикын алдарта ойе гансашье хитад арад тэмдэглэнэ бэшэ, тэрэниие социалистическэ лагериин оронуудай арадууд, шэнэ Хитадай бүхы дэлхэйн ханинар баяр баясхалантайгаар тэмдэглэжэ байна.

Хитадай агуухэ национальна hайндэртэй дашарамдуулан, советскэ хүнүүд шэнэ, социалистическэ ажабайдал тогтоолгодоо саашанхи амжалта туйлахыень хитадайнгаа ахадүүнэртэ бүхы халуун зүрхэнhөө хүсэнэ.

В. СИДИХМЕНОВ.

Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойдо

ШЭНЭ ТОСХОН

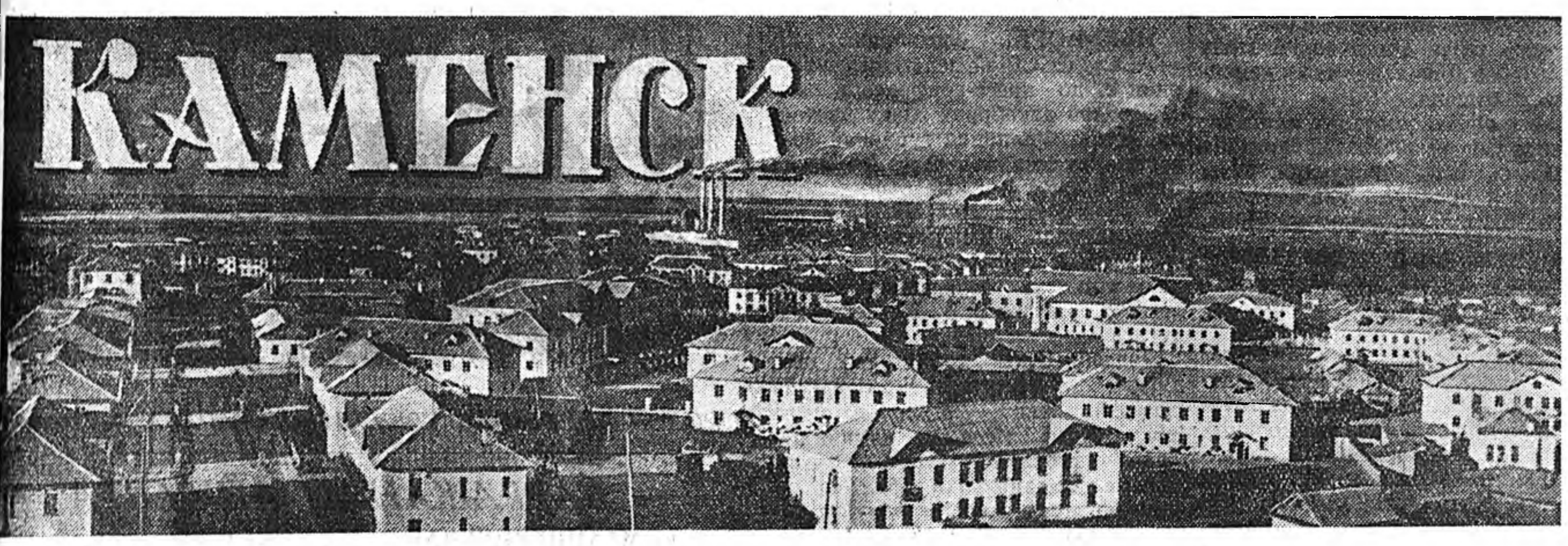

Намар... Тимлюйкэ гэжэ набтархан хадын шэлэ орой холоһоо сооохорлон, шарлажа харагдана. Энэнэй хормойдо һаяхан болотор бүтүү ой байһан тэхэ. 1947 ондо түрүүшын барилгашад эндэ ерэжэ, хюрөөгэй ханхинаан, трактор, машинын таршаганаан номгон дайдын нойрые һэргээгээ бэлэй. Хэдэн зуун жэлэй туршада аглаг байһан ой тайга метр метрээр сухарижа, олон зонтой шэнэ тосхон тодхогдоо. Барилгашад тосхоноо Каменск гэжэ нэрлээ юм. Мүнөө энэ нютаг танигдахаар бэшэ болобо. Хэдэн дабхар, ута сагаан гэрнүүд жэрылдэн, асфальтаар хушагдаһан үргэн үйлсэ, талмайнууд ярална. Хэдэхэн жэлэй туршада тосхоншье ехээр ургаад, 1953 ондо цементын завод хүдэлжэ захалаа һэн. 2 жэлэй үнгэрхэтэй хамта, технологическа үшөө 3 лини ашаглалгада оруулагдаа, заводой хүсэн бүри ехээр нэмээ.

Тиин, гэр байра бариха хүдэлмэри жэл ерэхэ тудам улам үргэдхэгдэнэ. Эндэ канализаци, электрын гэрэл бии. Ууралаар дулаасуулагдадаг хэдэн дабхар шулуун гэрнүүд хойно хойноһоо бодожол байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ хамта 4,5 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд баригдажа дүүргэгдээ. Мүн культурын олохон гэр байшангууд түргэнөөр баригдана. Дунда һургуулиин хоёр ехэ байшан, 450 хүнэй һуурхтай томо гэгшын клуб, столово, эдеэ хоолой ба эд бараанай магазинууд, гостиница, бани, хүүгэдэй ясли, сад гэхэ мэтэ бии. 1955 ондо тосхоной захын үзэсхэлэн һайхан газарта больницын туранууд бодоо һэн. Тиигэжэ хүдэлмэришэдэй энэ тосхон жэл бүри болбосон түхэлтэй, тоё һайхан болоно. Тосхоной дундахи сэсэрлиг соо арюун тунгалаг агаарай аятай хангал үнэр гутан анхилна. Тээ саанахана гурбан дабхар томо гэгшын гэр харагдана. Энэнь—залуу хүдэлмэришэдэй хамтын байра гээшэ. Байшанай доодо дабхартань 7 таһагтай, эдеэ хоолой магазин нээгдэнхэй.

Заводой хүдэлмэришэд өөһэдтөө уужам, һаруул гэрнүүдые барижа, түбхинэн һууринжана. Энэ хэрэгтэнь поселково Совет ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Мүнөө жэлдэ эндэхи поселково Совет 109 айлда гэр бариха газар заажа үгэһэн, модо шулуу бэлдэжэ асаралгадань туһа хүргэһэн, урьһаар мүнгэ үгэһэн байха юм. Тиигээд тосхоной хойто захада «Рабочая», «Трудовая» гэһэн шэнэ үйлсэнүүд залгалдажа захалаа. Өөһэдтөө гэр баригшадай дундаһаа 35 бүлэнь шэнэ гэртээ орожо түбхинөө. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 60 айл шэнэ гэртээ ороходр хараална.

Эндэхи зон тосхоноо болбосон болгохо, сэбэрхэн байлгахын тулада ехэ оролдолго гаргана, энэ хабар ажалшадай үүсхэлээр набшаһата модод таригдажа, үйлсэнүүд, талмайнуудынь ногооруулагдаа. Бүхы дээрээ 4 мянга шахуу һөөг модод тосхоной үйлсэнүүдтэ ургажа байнхай.

Цементын заводой хүдэлмэришэдэй тосхон ойрын жэлнүүдтэ бүри үргэдэжэ, улам һайхан болохонь лабтай. Юундэб гэхэдэ, эндэ үшөө нэгэ ехэ предприяти—шиферэй завод шэнэ жэлһээ хүдэлжэ захалхань бшуу. Энэмнай орон доторхи томо заводуудай нэгэн болохо юм. Мүн цементын заводшье улам үргэдхэгдэнэ. Мүнөө гол цехүүдынь барандаа шэнэдхэгдээд, жэл соо 150 мянган тонно цемент ехээр үгэхэ шадалтай болоо.

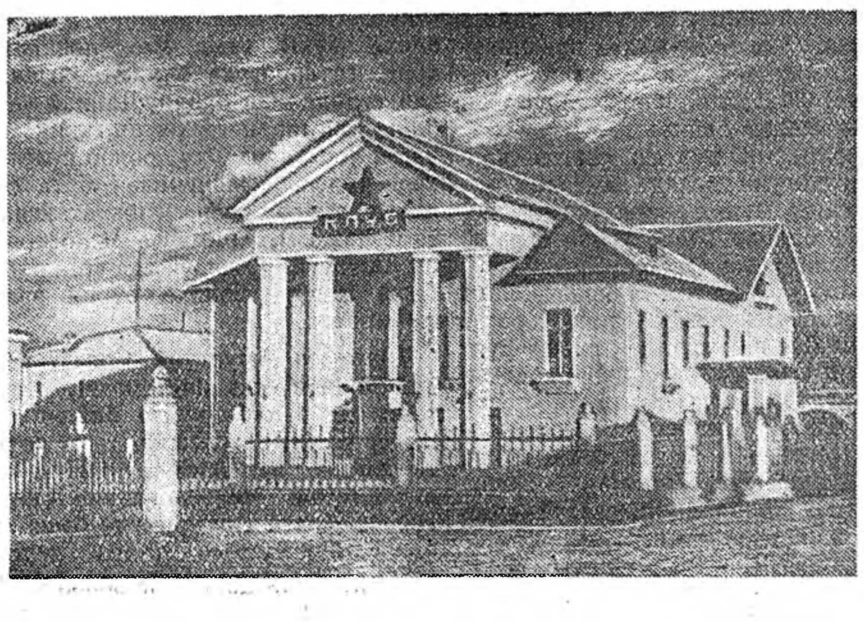

Каменск тосхоной барилгануудта хэдэн зуун хүн хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй уран гараар томо томо гооронсонууд, хүсэтэ заводууд баригдаһан, шэнэ шэнэ үйлсэнүүд бии болгогдоһон байна. Тосхоной хүн зон барилгашадаа магтан, омогорходог. Тэдэнэй дунда нүхэд Габдрахманов, Щевчук, Станкевич, Кальметер, Клингер, Торгонская, Губарев, Шапавалов гэгшэдэй нэрэ солые дуулахат.

Каменск һаяханай тосхон болобошье, мэргэжэлтэдые бэлдэхэ тусхай һургуулинуудтай. Эндэ барилгашадай һургуули, үдэшын индустриальна техникум эмхидхэгдээ. Эндэ һуража гараһан залуу мэргэжэлтэд тосхонойнгоо барилгануудта, заводто ошожо хүдэлмэрилдэг. Жэшээлхэдэ, комсомол басаган Нина Перевозникова (5-дахи зураг) машинистын туһалагшаар хүдэлмэрилхэ зуураа, индустриальна техникумэй 3-дахи курсада һурана. Нина техник-технолог болохо хүсэлэнтэй.

Шэнэ тосхоной ажалшад Агууехэ Октябриин 40 жэлэй алдарта ойе ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахые хүсэжэ, оролдосотой габшагайгаар ажаллана. Транспортна цехын мастер нүхэр Гомбоевой (1-дэхи зураг) халаан даабаряа ходо 250—300 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Мүн тэрэшэлэн электрогагнуурша Кобелев (2-дохи зураг), мотористка Асафьева (3-дахи зураг), электростанциин ахалагша кочегар Капустин (4-дэхи зураг), машинистын туһалагша Перевозникова эрьелдэжэ байдаг пеэшэнэй машинист Бурдин гэгшэд эрхим ажалаараа бусадта жэшээ харуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Каменск тосхон (дээдэ зураг) 2. Каменскын эгээн эдир хүнүүд. 3. Тосхоной клуб.

Е. Ринчинова.

Бүхы хурьгадаа үбэл абадаг болохын түлөө тэмсэе. Һаяын үдэрнүүдтэ хонидоо үрэжүүлжэ дүүргэе!

ГЭЭГДЭНГИ ҺАНАЛ

Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хонидынь искусственна аргаар үрэжүүлэгдэхээ болёод, хусада табигдана

Хайшан гээ һаа хонидһоо олон хурьган абтахаб? Хонидой һубайралга яагаад үсөөрнэб, хайшан гэхэдээ үүлтэрынь түргөөр һайжарнаб? Эдэ асуудалнуудта гансал харюу байха. Колхоз, совхоз бүхэн эрхим һайн племенной хусануудай үрөөр хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ зэргэтэй ха юм.

Теэд Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлхын орондо хусануудаа миил һүрэг соогоо табижархина. Искусственна аргаар үрэжүүлхэ түсэбэй хахадлаашьегүй байхада тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр үрэжүүлгын пункт хаагдаад, хэрэгсэлнүүдынь хуряагдаад байнхай.

Хонидой ороонoй кампании эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада колхозой правлени бэлэдхэлэй ямаршье хүдэлмэри ябуулаагүй. Эхэ хонид хурьгадһаа эртэ һалгаагдаашье һаа, хонидынь саг соогоо нооһонойнгоо шанараар, наһа, зүһөөрөө илгагдажа, отаранууд болгогдоогүй байшаһан аад, һаял энэ хүдэлмэри хэгдээ.

Һая энэ колхоздо бүридүүлэгдэһэн эхэ хонидой отаранууд дээгүүр ябаабди. Ахалагша хонишон Л. Калашниковай даажа байдаг отара. Эндэ 274 эхэ хонин харууһалагдажа байна. Бэшэ отарануудһаа үшөө 100 хонин эндэ асарагдаа.

—Хэды хонинтнай үрэжүүлэгдээб? — гээд, нүхэр Калашниковһаа асуухадамнай иигэжэ харюусаба.

— Мүнөө асарагдаһан 100 толгой хониной хахадһаа ехэнхинь искусственна аргаар үрэжүүлэгдээ гээшэ гү даа. Үглөөдэр 10-аад хуса асаржа, һүрэгтөө табихамнай.

Мүнөө жэлдэ үбһэ тэжээл багаар абтаха, тиимэһээ хонидоо дулаанай сагта хурьгалуулһаниинь дээрэ гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд хонишодто хэлэһэн юм.

Баһал иимэ байдал ахалагша хонишон Иван Брылевой отарада үзэгдэнэ. Эндэ хоёрдохи зунаа зуһажа ороһон жэл хахадтай, хоёртой үүлтэртэ 570 хони хамтаруулагдажа бүридүүлэгдэнхэй. Мүнөө жэлдэ нэгэшье хонин искусственна аргаар үрэжүүлэгдээгүй байшоо. Хусанууд миин һүрэгтэ табигдана. Гадна, 570 эхэ хонин нүхэр Гилязевай даажа байдаг отарада байрладаг юм. Тэдэнь булта хоёр, гурбан наһанай. Хонидынь искусственна аргаар үрэжүүлэгдээгүй. Һая 9 хуса һүрэгтэнь табигдаба.

Колхозой эрхим хонишон Трифон Дементьевич Брилёв нёдондо 100 эхэ хонин бүриһөө 128 хурьга, мүнөө жэлдэ 110 хурьга абажа түлжүүлээ. Эндэхи отарын 600 хонин мүнөө жэлдэ булта искусственна аргаар үрэжүүлэгдэхэ байгаа. Теэд хахадһаа үлүү хонидынь мүнөө болотор үрэжүүлэгдээгүй байһаар. Мүн Трифон Дементьевичын аха Семён Дементьевичын даажа байдаг 500 эхэ хониной оройдоол хахадынь ороондо табигданхай. Эдэ хоёр отарын хонид мүнөө жэлдэ булта искусственна аргаар үрэжүүлэгдэхэ байһан аад, оройдоол 500-гаад хонин үрэжүүлэгдээ. Эндэ байһан үрэжүүлгын пункт үнинэй хүдэлхэеэ болинхой.

Ороонoй кампаниин үедэ колхоздо хэгдэжэ байһан хүдэлмэриин дүнгүүдые хамталаад харая. Июнь һараһаа эхилээд, сентябриин тэн болотор колхоздо хамта 1500 хонин ороондо табигдаа. Тэрэ тоодо 600 эхэ хонин искусственна аргаар үрэжүүлэгдээ гэжэ мэдээн соонь бэшэгдэнхэй.

Ороонoй шухала кампаниин үедэ колхозой правлени зоотехнигээ амаралтада табижархёо. Тиигээд хонишодто бодото туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Хонхолойн МТС-эй мэргэжэлтэдшье энэ кампаниин ямараар ябажа байһан тушаа һонирходоггүй байна. Мүнөө колхозой отаранууд дээгүүр ябахада, отара бүхэндэ нэгэ хонишон үлэнхэй, бэшэниинь булта ондоо ажалда гаранхай.

— Искусственна аргаар гү, али хонидые гар аргаар үрэжүүлгэ хэхэ гэхэдээ ажаллаха хүнүүдэй үгы дээрэһээ хүшхэрэнэгүйбди. Октябриин 1 болотор хусануудаа һүрэг соогоо миил табижархихадамнай хониднай зүндөө ороондо орожо дүүрэхэ юм,—гэжэ колхозой хонин ажалые даагша, 2-дохи комплексно бригадын бригадир нүхэр Г. Сибгатуллин һанаа амарханаар хөөрэнэ.

Хонидые гар аргаар гү, али искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ арга боломжо колхоздо яһала бии. Тиимэһээ үрэжүүлгын пункт дахин һэргээгдэхэ, гар аргаар үрэжүүлгэ хэгдэхэ ёһотой. Миил хараа бодолгүйгөөр хонидые ороондо табижархидаг заншалтай тэмсэхэ шухала. Энээн тушаа МТС-эй, аймагай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд яаралтай хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Т. Гармаев, манай корр.

Шухала хэрэгые тооногүй

Баргажанай аймагай олохон колхозуудта хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэ тон һула, удаанаар ябуулагдана. Мүнөө сентябрь һарын дүүрэжэ байхада баргажанаархин хонидойнгоо миил 34 процентыень искусственна аргаар үрэжүүлээд, һанаа амар һуужа байнад.

Сталинай нэрэмжэтэ (Баргажан), XVIII партсъездын нэрэмжэтэ, «Большевик», «Авангард» колхозууд хонидой тоо толгой эрид олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ зорилго табинхай. Тэрэнээ дүүргэхын тула хонидые искусственнаар үрэжүүлгэдэ онсо анхарал табиха хэрэгтэй. Теэд тэндэхид энэ хэрэгые тооногүй. «Авангард» колхоз хонидойнгоо 70 процентые үрэжүүлээд, һанаагаа амаршоо. Иимэ байдал XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ. Энэ колхоздо мүнөө болотор хусануудынь хонидоороо хамта адуулгада ябана, тэдээндэ нэмэлтэ тэжээл үгтэнэгүй.

Саашадаа иимэ байдалые тэсэжэ болохогүй. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала ба харюусалгатай хэрэгтэ анхаралаа ехээр табиха зэргэтэй.

Колхозой болон МТС-эй мэргэжэлтэд, зоотехнигүүд эдэбхи үүсхэл багатайгаар хүдэлнэ. Жэшээнь, «Большевик» колхозой зоотехник нүхэр Паргачевская колхоздоо искусственна үрэжүүлгын пунктын хүдэлөөгүй байхада ямаршье хэмжээ абанагүй. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо зоотехник нүхэр Добрецкая мүн лэ иимэрхүүгээр ажаллана.

Хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ саг дүүрэхэеэ байна. Тиимэ тула Баргажанай, Уро-Читканска ба Сувинска сельсоведэй колхозууд энэ шухала хэрэгтэ хайхарамжатайгаар хандаха уялгатай.

Д. Горчаков.

Малай үбэлжэлгэдэ мууса бэлэдхэнэ

...нхэнэй аймагай «Красный па-...» колхозой центртэ 200 үнеэнэй ...йра баригдажа эхилһээр 2 жэл ...шуу болобо. Энэ зундаа тус ба-...лга дүүргэгдэхэ ёһотой байһан ...ц колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй ...о шухала хэрэгтэ хайхарамжа-...гөөр хандадаг дээрэһээнь дүүр-...гдээгүй байһаар. Зундаа эндэ ...йдоол 4—5 дархашуул дуратай...а хүдэлжэ, дурагүйдөө болижо ...гаа. Мүн барилга үшөө юундэ ...аруулагдааб гэхэдэ, бэлэдхэгдэ-...н барилгын модон колхознигуу-...д үмсын гэр барилгада, бусад юумэндэ хэрэглэгдэшэһэн байна бшуу.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Байбородин малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэхын тула энэ барилгые түргэлүүлхэ байһан аад, харин барилгын бэлэдхэгдэһэн модые ондоо юумэндэ хэрэглэхыень захиралта үгэһэн байна. Эндэхи партийна организациин секретарь нүхэр Воронин малай үбэлжэлгэдэ анхаралаа табингүй, дутуу дундануудые мэдээшэгүй хэбэртэй болоод ябадаг заншалтай. Мал ажалда, үбэлжэлгэдэ хабаатай асуудалнууд партийна суглаан дээрэ 5—6 һарын туршада хэлсэгдээгүй.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые тоохогүй ушар эндэ түрүүшынхеэ үзэгдэжэ байна бэшэ, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд мал ажалай асуудалда анхаралаа тон багаар табидаг, малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ тухайда бодото тэмсэл ябуулдаггүй байна. Тус колхоздо һү һаалгашье муу. Жэшээлбэл, сентябриин 5-һаа 10 болотор үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 15 литр һүн һаагдаһан байха юм.

Гадна ниитын малда тэжээл бэлэдхэлгэ мууса ябуулагдана. Үнеэн бүридэ оройдоол 5 тонно тухай силос хүртэхөөр хараалагдана. Эхэ хонидто, гахайнуудта силос бэлдэхэ тухай бодоношьегүй.

Мүнөө түрүүшын саһан орожо, малай үбэлжэлгын газаа хүрэжэ ерээд байхада энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд һанаа амарханаар һуужа байна. Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр бии байгаа дутагдалнууд ойрын үдэрнүүдтэ усадхагдаха ушартай.

Е. Митахинов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Иимээр хандажа болохогүй"

Баргажанай аймпотребсоюзай хүдэлмэришэд колхозуудай малай фермэнүүд болон таряан ажалай бригадануудаар ябажа, нүүдэл наймаа эмхидхэнэгүй. Уланай, Суво-Баянголой сельпонууд нүүдэл наймаа эмхидхэдэгшье һаа, худалдан абагшадай эрилтые һайнаар дүүргэжэ шаданагүй. Эндэ мүн автолавка эмхидхэгдээдүй. Эдэ дутагдалнууд тухай статья манай газетэдэ дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар толилогдоһон юм.

Манай редакцида Баргажанай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Колмаковой мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта тодороо.

Мал ажалай фермэнүүд болон таряан ажалай бригаданууд дээгүүр нүүдэл наймаа муугаар эмхидхэһэнэйнь түлөө Уланай сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Эрдынеевтэ, Суво-Баянголой сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Терентьевтэ шанга һануулга хэгдэһэн байна.

Уласхоорондын лэнжэлэл

Эб найрамдалые бэхижүүлхэ тодорхой программа

Буу зэбсэг хуряаха тушаа, мүн гүрэнүүдэй эбтэй эетэйгээр зэргэ оршон байлгые хангаха тушаа дурадхал оруулжа, ООН-эй Генеральна Ассамблейн XII сессиин зүбшэн хэлсэлгэдэ Советскэ Союзай табиhан асуудалнууд хилын саанахи олон ороной арадуудые ехээр hонирхуулба.

Уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудые, түбхын түрүүндэ буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалые дары түргөөр шиидхэхэ гэжэ эрмэлзэн Советскэ Союзай оруулhан дурадхалые тиимэ ехэ удхашанартай бэшэ юм гэжэ Америкын хархис хэблэл бэшэнэ. Гэбэшье, Америкын шэнжэлэгшэдэй зариманиинь эдэ советскэ дурадхалнуудые тоонгүйгөөр гаража болохогүй гэжэ мэдүүлhэн байна.

Советскэ Союзай дурадхалнуудые хайхарангүй орхижо болохогүй гэжэ тэдэнэр юундэ тоолоноб? Юундэб гэхэдэ, эдэ дурадхалнууд эли тодо зорилго табинхай байhан дээрэhээ үргэн арад зондо ехэ ойлгостой, тиимэhээ эдэ арад зон тэдэниие дэмжэхэ байна бшуу.

Буу зэбсэг хуряаха талаар тодорхой хэмжээ дары абтаха ёhотой гэжэ арад зон улам шангаар тоолодог болонхой. Тиимэhээ советскэ дурадхалнуудые империалистнуудай тоогоогүй hаань, олониитэ зон тэдэнэй ехээр дураа гутан зэбүүрхэхэ байhаниинь мэдээжэ. Энэ ушарые ойлгожо хараадаа абаад, мүн буу зэбсэг, атомна бомбо саашадаашье түргөөр бүтээгдэхэ ёhотой гэжэ Ассамблей дээрэ США-гэй гүрэнэй секретарь Даллесай мэдүүлhэнь хараадаа абаад, Америкын хэблэл хадаа США болон баруун оронууд сесси дээрэ тоггууриггүй муу байгаатай болобо гэжэ тэмдэглэнэ. «Буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээндэ США, мүн баруун гүрэнүүд ородуудта илаадажа байhаниинь хэндэшье ойлгостой»,— гэжэ «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ бэшэнэ.

«Будүүлиг база үгэ» Даллес хэлэбэ гэжэ США-гэй газетэнүүд шаналхатаяа хамта, СССР-эй баримталдаг hанамжые олон оронуудай олониитэ дэмжэнэ гэжэ тэмдэглэнэ. Харин тиихэдэнь США улам хүндэгүй боложо байха юм. «Өөрынгөө hанамжые хамтаалан, жэгтэй hайн баримта баруун гүрэнүүд хэлэхэ ёhотой болоод байна», гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ мэдүүлнэ.

Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар Советскэ Союзай оруулhан дурадхалнуудта Англиин олониитэ ехээр анхаралаа хандуулна. Илангаяа ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хорихо тухай советскэ резолюциин проектые зүб гэжэ олон зон тоолоно. Англиин профсоюзна организацинууд, лейбористскэ ажалябуулагшад, политическэ талаар элдэб үзэл бодолтой хүнүүд ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хорихо тухай советскэ резолюциин проектые дэмжэнэ. «Хорогүй сэбэр» водородно бомбонуудые хэрэглэхэдэ болохо гэhэн Даллесай hанамжыень англиинхид эрид шууд буруушаана. Энэ hанамжа хадаа ухаа муутай хүнэй бодол гэжэ парламентын гэшүүн байhан лейборист Майкл Фут «Дейли Геральд» газетэдэ бэшэбэ.

Гэхэтэй хамта, Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ талаар Советскэ Союзай гаргаhан хүсэхэл хэшээлэ ямаршье удхашанаргүй хэмжээн гэжэ хэлэхэ гэhэн hэдэлээ Англиин буржуазна хэблэл гаргана. Тэдэнэр юундэ ингэжэ гэхэдэ, эдэ нютагаар Англиин ябуулдаг политикын хорото муухай байhаниинь советскэ дурадхалнуудта элирүүлэгдэhэн байна бшуу.

Японой, Индиин, Ази болон Алас Дурна зүгэй бусад оронуудай олониитэ буу зэбсэг хуряаха тухай советскэ дурадхалнуудта анхаралаа ехээр хандуулна.

Буу зэбсэг хуряалгахын түлөө, уласхоорондын түгшүүрилтэ шангалдаалгые hуларуулхын түлөө Советскэ Союзай эрид шууд ябуулжа байhан тэмсэлые социалистическэ лагериин оронууд эдэбхитэйгээр дэмжэнэ. Генеральна Ассамблейн мүнөө болохо байгаа сессидэ Советскэ Союзай оруулhан дурадхалнууд бүхы хүн түрэлтэнэй хүсэл эрмэлзэлгыень, найдабаринень баталан харуулжа, «уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые саашадань hуларуулха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ талаар Советскэ Союзай хэhэн үшөө нэгэ, шухала удхашанартай алхам болобо» гэжэ Хитадай «Жэньминьжибао» газетэ онсолон тэмдэглэнэ. «Эб найрамдалые бэхижүүлхэ, оронуудые хоорондонь харилсаатай болгохо гэжэ Советскэ Союз хүсэгүй ахир байhан дээрэhээ эрмэлзэнэ бэшэ; Советскэ Союзда мүнөө үеын бүхы түхэлэй буу зэбсэг, тэрэ тоодо түби хоорондын ракетэ бии ха юм. Гэбэшье, энэ хүсэтэ буу зэбсэгээрээ ондоо гүрэнүүдые айлган hүрдүүлхэ, баалаха, хашаха тэжэ тэрэ хэзээшье оролдодоггүй. Советскэ Союзай оруулhан дурадхалнууд эб найрамдалые бэхижүүлхэ нэгэн зорилготой» гэжэ «Нейес Дейчланд» тэжэ немецкэ газетэ бэшэнэ.

Иигэжэ эб найрамдалые хамгаалха тушаа Советскэ Союзай гаргаhан үүсхэлнэнь бүхы оронуудай, бүхы түбиингүүдэй арадууд улам ехээр, улам эдэбхитэйгээр дэмжэжэ байна.

Мүнгэн зөөрөөр дуталдадаг болоhон Англи арга хургаа бэдэрнэ

Орон доторнь мүнгэн сангай талаар хүндэ хүшэр байдал тохёолдожо уласхоорондын валютна дэлгүүрнүүдтэ фунт стерлингын сэн доошолжо байна. Энээниие заhаха зорилгоор правительствын абажа байhан хэмжээ-ябуулгануудай хойноhоо Англиин олониитэ hанаата болоод лана.

Англиин мүнгэ алтаниинь, мүн долларнуудайнь нөөсэ, илангаяа сүүлэй байхэй hүүлээр ехээр хороо. Юундэб гэхэдэ, англиинхид тиихэдэ США-hаа нефть долларoор худалдажа абаха баатай болоhон байгаа. Үнгэргэшэ оной гансал декабрь сон Англиин нөөсэ долларнуудынь 151 миллион доллароор хороhон байна. Англиин правительство уласхоорондын валютна фондhоо 201 миллион доллар урьhалжа абабашье hаань, энэнь ехэ туhа болоогүй.

Англиин мүнгэ зөөреэр ехээр дуталдадаг болоhон дээрэhээнь саашадаа барилга багаар хэгдэдэг болохо, промышленна продукци багаар абтадаг болохо, банкhаа мүнгэ зөөри урьhалжа абаагүйдөө байжа шадахагүй олон жэжэхэн предприятинууд панхаруутаха, худэлмэригүйдэхэ ябадал олошорхо, юумэнэй сэн дээшэлхэ байна.

Стерлингын фунтын сэнгые доошолуулхагүйн тулада амгалан үйлэдбэридэ мүнгэ зөөри байгаар hомолдог болохо бэшэ, харин сэрэгэй гаргашануудые хороохо ёhотой гэжэ «Дейли Уоркер» газетэ бэшэнэ. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ Англиин сэрэгэй гаргашань 400 миллион гаран фунт стерлинг боложо, ороной экономические хүндэ хүшэр байдалда оруулба. Гэхэтэй хамта, буу зэбсэг туршалгые нэгэ багаханшье hаа аалидхаха гэжэ Англиин правительство hанаалдинашьегүй гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Буу зэбсэг бүтээхэеэ болингүйгөөр, бэеэ даанхай национальна политика бэелүүлэнгүйгөөр мүнөө ороод байhан экономическа хүндэ хүшэр байдалhаа Англи гаража шадахаяа болибо гэжэ Англиин улам олон зон ойлгодог боложо байнхай.

Д. Бочаров.

Пресс-конференци дээрэ В. В. Кузнецовой хэhэн мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 27. (ТАСС). СССР-эй делегаци сентябриин 27-до пресс-конференци хээ. 1957 оной декабриин 31-дэ Австрали, Куба, Филиппин гурбанай болзорынь хүсэжэ, тэдэнэр Аюулгүйн Советдэ саг үргэлжын бэшэ гэшүүдэй тооhоо гарахань. Энээнтэй дашарамдуулан, тэдэнэй орондо ондоо гүрэнүүдые hунгаха тушаа асуудалаар советскэ делегациин толгойлогшые орлогшо В. В. Кузнецов мэдүүлгэ хээ.

Дэлхэйн бүхы хубинуудай оронуудые тэнсүүрилэн, Аюулгүйн Советдэ саг үргэлжэ бэшэ hүүринүүдые тэдэнэдэ тэгшэ адляар хубааха гурим тухай хэлсээ хазагайруулжа зорилгоор зарим гүрэнүүд доогуур ябуулга хэжэ эхилбэ гэжэ В. В. Кузнецов мэдүүлбэ.

Энээнhээ урагша болоhон түрүүшын хэдэн hунгалтануудта Зүүн Европын оронууд Аюулгүйн Советдэ саг үргэлжэ бэшэ гэшүүдтэ hунгагдажа байгаа. Гэбэшье, hүүлэй үедэ США түрүүтэй хэдэн гүрэнүүд Зүүн Европын гүрэнүүдые Аюулгүйн Советдэ hунгуулхагүй гэжэ оролдоно.

Энэ хадаа ООН-эй гол ёhонуудые бурууша арсаhан ябадал гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ зааба.

Зүүн Европын оронуудhаа Аюулгүйн Советдэ саг үргэлжэ бэшэ гэшүүндэ кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн Чехословаки Европа дотор эгээл түрүүн шахуу фашистнуудай добтолгодо ортоhон юм гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ зааба. Дайнай болохо байха бүхы үедэ Чехословакиин арад, гитлеровскэ булимтаргашадтай тулалдаhан байна. Дайнай үедэ байгуулагдаhан Чехословакиин сэрэгэй частьнууд Эхэ ороноо сүлөөлхын түлөө, фашизмые бута сохихын түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэhэн юм. Тиимэhээ Чехословакия Аюулгүйн Советдэ саг үргэлжын бэшэ гэшүүн болохо бүрин эрхэтэй гээшэ.

Тиимэhээ Аюулгүйн Советдэ элдэб политическэ системэтэй, дэлхэйн элдэб хубинуудта байдаг бүхы оронуудые түлөөлхэ гэжэ бодото дээрээ эрмэлзэhэн ООН-эй гэшүүн бүхэн Чехословакиие Аюулгүйн Советдэй саг үргэлжэ бэшэ гэшүүн болгуулхын түлөө дуугаа үгэхэ бээз гэжэ найдажа байhан тухайгаа Кузнецов мэдүүлбэ.

Кузнецов корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусаа.

Дэлхэйн бүхы хубинуудта оршодог оронуудые адли тэгшээр Аюулгүйн Советдэ оруулха тушаа гурим Зүүн Европын оронуудhаа гадна, ондоо оронууд тушаа хазагайруулагдаhан байгаа гү гэhэн асуудал табигдаба. Аюулгүйн Советдэй тогтоогдоhон сагhаа хойшо ондоо оронууд тушаа иимэ хазагайралга гаргагдаагүй гэжэ Кузнецов харюусаа. Харин дурсагдаhан гурим гансал арадай демократиин оронууд тушаа 1951 онhоо хойшо ходо хазагайруулагдана гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Агнуурай хаhа эхилээ

ГОРОДОЙ АНГУУШАД УРГЭЭЛГЭДЭ ГАРАБА Ф. Балдаевай зураг.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГТА

КОМБАЙНЕРНУУДАЙ АМЖАЛТА

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Хүнтэйн МТС-эй механизаторнуудай туhаламжаар энэ жэлдэ таряалангай баян ургаса хуряажа байнхай. Мүнөө эдэнэр гектар бүриhөө дунда зэргээр 25—30 центнер таряа хуряажа абана. Колхозой таряалангай поли дээрэ 5 комбайн хүдэлжэ байнхай. Эдэнэй дундаhаа комбайнер Борис Удовченко ехэ амжалта туйлана. Багахан сагай хугасаа соо 77 гектар таряа лафетнэ жаткаар хадаhан, 100 гектарай ургасые комбайнаар сэхэ хадаhан байна. Нүхэр Максимов 170 гектар таряае лафетнэ жаткаар, 50 гектарые комбайнаар хадаа. Комбайнер Сунгат Ахмадуллин ваалнуудые бэрхээр суглуулна. Тэрэшэлэн, П. А. Удовиченко, «С-6» маркын комбайнаар таряа сохижо, мүн лэ амжалта туйлана. Тэрэ hүүлэй мэдээгээр, 2000 центнер таряа сохёод байна.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ажалладаг комбайнернууд Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаhан уялгануудаа дүүргэхэнь дамжаггүй.

ЗҮЖЭГ ХАРУУЛБА

Бурят-Монголой драм театрын артистнар аймагай Культурын байшан соо Ж. Тумуновай «Сэсэгмаа», В. Катаевай «Амаралтын үдэр» гэhэн зүжэгүүдые hаяхан табижа, зониие ехээр hонирхуулаа.

УЯЛГАНУУД ДҮҮРГЭГДЭНЭ

Орджоникидзын нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин оёдолшод Совет засагай 40 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтахань. Цехын хүдэлмэришэд сентябриин 17-ной үдэр hарынгаа түсэб 110 процент дүүргээ.

Мүрысэгшэдэй дунда оёдолшод И. В. Кривогорницев, Е. А. Короткевич түрүү hуури гаранхай. Эдэнэр үдэр бүриингөө даабарие 150 процентhээ доошо бэшээр дүүргэдэг юм.

Оёдолшодой цехын хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэхэ уялга абаад, ажаллажа байна.

hУРАГШАДАЙ ТУhАЛАМЖА

Урогой дунда hургуулиин 8—9-дэхи классуудай 14 hурагшад багша А. Я. Шрагерай хүтэлбэреэр XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ажаллажа, таряа хуряалгадань туhална. hурагшад колхозой таряа шэрэлгэндэ ябана, тоог дээрэнь хүдэлнэ. Эдэнэр ажалдаа hайнаар хандажа, үдэртөө 1—1,2 ажалай үдэр олодог байха юм. 8-дахи классай hурагшад Сергей Кокорин, Елизавета Белокопытова, Людмила Меньшикова, 9-дэхи классай hурагша Любовь Шелковникова бүришье hайнаар ажаллаба.

ТҮРҮҮ ХОНИШОН

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Лубсан Цыренов арбаад гаран жэлэй туршада хони адуулжа байнхай. Нүхэр Цыренов энэ үе соо ажалай ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Колхозой правлени, партийна организаци нүхэр Цыреновые Москва, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ экскурсяар эльгээгээ.

Д. Аюшеева.

„Техникын талаар Советскэ Союзай булюу hайн байhаниинь элитээр харагдаба"

ЛОНДОН, сентябриин 28. (ТАСС). «Атлас» гэжэ баллистическэ ракетые США-гэй табихадаа хоёрдохёо буруу hүрэhэн тухайнь «Скотсмен» газетэ редакционно статья соогоо бэшэнэ. Мүнөө үедэ техникын талаар Холбоото Штадуудта орходоо Советскэ Союзай булюу hайн байhаниинь элитэ болобо гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

«Атлас» гэжэ түрүүшын ракетын июниин 11-дэ ойро зуура ябаад тэhэршэхэдэнь, бүхы дэлхэйн зон урмаа хухарhан байгаа. Тиимэhээ Россин мэдээсэлэй hүүлээр ракетын хоёрдохи туршалгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ гээшэ Америкын нэрэ хүндын хэрэг байhан юм.

«Россин булюу hайн байhаниинь харагдаад байхадань, эдэ хоёр ороной техникэнь хэрзэргэ хүгжэнхэйб гэжэ эли болоо» гэжэ газетэ бэшэнэ. Гэбэшье, «баруун оронууд Америкэ техникын талаар хэнhээшье булюу hайн гэжэ үсэрhөөр» гэжэ «Скотсмен» газетэ тэмдэглэбэ.

КОЛХОЗУУДТАЙ САГ СООНЬ ТООСОХО

Мүнгэн сангые зүбөөр тооложо, финансова журамые наринаар сахиха гээшэ колхозуудай ниитын ажахын амжалтатайгаар хүгжэхэ нэгэ шухала арга нүхэсэлынь мүн.

Тоо бүридхэлэй муугаар хэгдэдэг, хиналта шалгалтын hуларhан дээрэhээ, хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ ябадалтай hулаар тэмсэдэг байhан дээрэhээ республикын олон колхозуудта үгэли, абали ехээр гарана. Олон колхозуудай мүнгэ зөөринь элдэб организацинуудhаа, эмхи зургаануудhаа абтанагүй. 1957 оной январиин 1-дэ республикын колхозуудай 11 миллион гаран түхэриг элдэб организацинуудта, эмхи зургаануудта байгаа. Мүнгэ зөөреэ абаагүй байгаад, колхозууд өөhэдөө дамаа үри шэрэдэ ородог, уялгата түлбэреэ хожомдожо түлэдэг, колхознигууд болон трактористнуудтайгаа саг соонь тоосодоггүй байна.

1946 оной сентябриин 19-нэй тогтоолоороо партu, правительство болбол колхозууд, элдэб эмхи зургаанууд болон организацинуудай хоорондохи үгэли, абалиие гуримшуулха, үри шэрыень үгы болгохо, тиигээд саашадаа тушааhан, худалдаhан хүдөө ажахын продуктнуудайнь түлөө колхозуудтай саг соонь, зүбөөр тоосолгые сахижа байха гэжэ партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдые уялгалhан байгаа.

Гэхэ зуура, 1957 оной түрүүшын хахад жэлэй тоосоон дээрэhээ харахада, колхозуудай абали мүртэйгөөр хоронгүй, үшөөл ехэ байhан зандаа. Тиимэhээ колхозууд мүнгэ зөөреэр зарим ушарта дуталдана. Илангаяа Байкало-Кударын, Прибайкальска, Мухаршэбэрэй, Зэдын болон бусад хэдэн аймагуудай колхозууд абали ехэтэй.

Мүнөө жэл шалгалта хэхэдэ, бэлэдхэлэй организацинууд колхозуудтай тон муугаар тоосоно гэжэ элирээ. Эдеэ хоолой зүйлнүүдые, мал тушааhанайнь түлөө үгэхэ мүнгөө бэлэдхэлэй организаци саг соонь үгэнэгүй. Жэшээлхэдэ, «Заготскодой» конторо, «Росглавмаслопромой» Бурят-Монголой трест колхозуудта тус тустаа 800 мянга гаран түхэригэй үритэй. Колхозуудта Бурмонкоопсоюзай үгэхэ үринь миллион гаран болошоо.

Мүн юумэ абаха гэжэ колхозуудай зарим организацинуудта авансаар үгэhэн мүнгэниинь тоосогдоногүй. Жэшээлхэдэ, элдэб эд хэрэгсэлнүүдые абаха гэжэ колхозуудай Сельхозснабай контородо үгэhэн мүнгэнь зуу мянга гаран түхэриг байгаа. Тэрэ мүнгэндэ эд бараан үшөө абтаадүй байhаар.

Мүнгэн сангайнгаа орошо, гарашые гуримшуулха хэрэгтэнь финансова органууд, гүрэнэй банкын конторонууд, отделенинүүд колхозуудта муугаар туhална. Колхозуудай тоо бүридхэлые, мүнгэн сангайнь тоосоое хүтэлбэрилжэ байха ёhотой МТС-үүдэйшье зүгhөө туhаламжа бага. Хэтэрхэдээ зарим МТС-үүд өөhэдөө колхозуудтайгаа саг болзортонь тоосодоггүй байна. Республикын МТС-үүд колхозуудта хамта 200-гаад мянган түхэриг үритэй.

Зарим колхозууд, МТС-үүдэй хоорондохи үгэли, абалиие харуулhан дансануудай тааралдадаггүй байhан тухай тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай Охин-Булагай МТС-эй харьяата колхозуудай тоосоое хаража үзэхэдэ, «Заря коммунизма» колхоз МТС-тэ 145.317 түхэриг сэнтэй локомобиль худалдаhан байгаа. Колхозой тоосоон дээрэ иимэ данса байhан аад, МТС-эй тоосоон дээрэ энэ үри бэшэгдээгүй байшоо. Финансова органууд хадаа тоосооень саг соонь хаража, шухала байгаа hаань, уялгаяа дүүргэдэггүй предприятинууд болон организацинууд тушаа хэмжээ абажа байха ёhотой.

Сүүдэй органуудай хүдэлмэрилэгшэд үриеэ хайшан гэжэ нэхэхэ гуримые колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ ойлгуулжа үгэхэ, тэдээндэ туhалха ёhотой. Тиихэдэ колхозуудай абалияа нэхэжэ хэрэг барихадань сүүдэй органууд саг дары хаража, зохихо шиидхэбэри гаргажа байха болоно.

Ниитын зөөриие үрингүйгөөр, үгэли, абалиие саг соонь тоосуулжа байха талаар колхозуудай правленинүүд ехэ харюусалгатай. Колхозуудай правленинүүд хадаа өөhэдынгөө үриие, абаха мүнгэеэ саг соонь наринаар тооложо, үгэли, абали үгы байхын тулада хэмжээ абажа байха уялгатай. Мүнгэ зөөриеэ тараажархёод, тэрэнээ нэхэжэ абаха тушаа hанаагаа зободоггүй колхозуудай правленинүүд олон байдаг. Тиихэдэ колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ уридшалан хэтэрхы ехээр мүнгэн аванс үгэдэг ябадал ушарна. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз гэшүүдhээн 268 мянган түхэриг абалитай. Тэрэ мүртөө мүнөө жэлэй түрүүшын хахадта колхознигуудта 176 мянган түхэриг авансаар үгтэбэ. Ажалта үдэртэнь авансаар мүнгэ үгэхэ зуураа, үритэй колхознигуудhаа абалияа даранагүй. Иигэжэ байхадань зарим колхознигууд артельдээ бүри ехэ үритэй болоно. Жэшээлхэдэ, энэ колхозой гэшүүн нүхэр Сандабкина 1957 оной январиин 1-дэ колхоздоо 2927 түхэриг үритэй байhан аад, энэ жэлэй түрүүшын хахадта олоhон ажалта үдэртөө 1133 түхэриг авансаар абаа. Тиигэжэ энэ хүн мүнөө колхоздо 4060 түхэриг үритэй болоод байна. Колхозник нүхэр Белокопытов 3194 түхэриг үритэй аад, дээрэнь 1506 түхэриг авансаар абажа, 4700-гаад түхэриг үритэй болоо.

Иимэрхүү жэшээнүүдые олон колхозуудhаа харуулжа болохо.

Энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа табидаг, ходо hанаагаа зобожо байдаг зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд жэлэйнгээ тоосоондо бүри мүнөөнhөө бэлдэжэ байнхай. Мүнөө зарим колхозуудай правленинүүд элдэб организацинууд болон эмхи зургаануудтай үгэли, абалияа шалгажа, хэhэн хүдэлмэриингөө, тушааhан, худалдаhан юумэнүүдэйнгээ түлөөhыень нэхэжэ, үриеэ түлэдэггүй организацинууд тушаа сүүдэй органуудта хэрэг барижа, мүн колхознигууд болон трактористнуудтайгаа тоосожо байна. Жэшээлхэдэ, үгэли, абалияа тоосохо талаар Кабанскын аймагай колхозууд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Мүн Түнхэнэй аймагай колхозууд 700 мянга гаран түхэриг абалияа нэхэжэ абаба.

Энэ шухала хүдэлмэридэнь машинно-тракторна станцинуудай инструктор-бухгалтернууд, республикын Хүдөө ажахын министерствын колхозно-эмхидхэлэй таhаг ехэ туhа хүргэхэ уялгатай.

Эд хэрэгсэлнүүдые абаагүй аад, колхозууд гүрэнэйшье, кооперативнашье организацинуудта уридшалан авансаар мүнгэ үгэхэ ёhогүй. Колхозой правленидэ тоосоогоо хээгүй хүнүүдые тоосуулха, саашадаа авансаар абаhан мүнгэнэйнгөө түлөө тоосожо байха богони болзор тогтоохо ёhотой. Хэн нэгэндэ удаан болзороор аванс үгэхэ болоо hаа, заатагүй правлениин суглаан дээрэ зүбшэхэ уялгатай.

Колхозуудай шалгалтын комисси квартал бүхэндэ шалгалта хэжэ, мүнгэн сангые тодо hонор байлгаха ёhотой гээшэ.

Мүнгэн сан барилгын журамые наринаар сахижа байха хэрэгтэнь МТС-үүдэй инструктор-бухгалтернууд шалгалтын комиссинуудта бүри hайнаар туhалдаг болохо, абалияа нэхэхэ хэрэгтэнь колхозуудта туhалха уялгатай.

В. ПЛАСТИНИН, БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын колхозно-эмхидхэлэй таhагай начальник.

Түсэбhөө гадуур...

Улан-Удын «Механлит» заводой хүдэлмэришэд эдэ үдэрнүүдтэ үгы габшагайгаар ажаллажа байна. Заводой түрүү цехүүдэй нэгэн—трактор хабсаргадаг цехынхид илангаяа hайнаар ажаллана. Цех hара hарада үйлэдбэриингөө түсэб үлүүлэн дүүргэдэг юм. Августын hарын түсэб табан хоног түрүүн дүүргэгдэжэ, модо таллуулдаг 5 трактор түсэбhөө гадуур заhабарилагдаhан байгаа. Тиихэдэ сентябрь hарын түсэб мүн лэ табан хоног урид дүүргэгдээ. Иигэжэ тус цехын хүдэлмэришэд 8 hарын туршада түсэбhөө гадуур 400 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө. Цехын хүдэлмэришэд Демьяненко, Братчиков, Сотников, Шергин, Новиков, Новоев, Наталин болон бусад трактор хабсаргахадаа hайн амжалта туйлажа, үдэр бүриингөө даабаринуудаа 140—200 процент хүрэтэр дүүргэжэ болонхой.

Т. Бадмаев.

Дүршэл ехэтэй хонишон

Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой отарые даагша Бато-Мунко Жигжитов энэ жэлдэ hайн амжалта туйлаба. Энэ нютагай үүлтэрэй хонин бүриhөө ... килограмм 200 грамм нооhо хяргажа шалhан байна. Тиихэдэ ажалаа ... жэлдэ 100 эхэ хониноо 103 хурьга абажа, тобир тарганаар тэнжээжэ байнхай.

Д. Колмаков.

Редактор Д. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-к32, зам. редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74 корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32. Для международных переговоров — 16.

Н 00543. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5609.